

ОБРАЗОВАНИЕ В ОБЛАСТ КЮСТЕНДИЛ ПРЕЗ УЧЕБНАТА 2016/2017 ГОДИНА

Основните резултати от провежданите от Националния статистически институт (НСИ) ежегодни изчерпателни изследвания, характеризиращи дейността на образователните институции, са следните за област Кюстендил:

- През учебната 2016/2017 година в детските градини са записани 3.3 хил. деца, като се наблюдава намаление от 1.4% в техния брой в сравнение с предходната година.
- В началното образование (I - IV клас) се обучават 4.1 хил. ученици, а в прогимназиалното (V - VIII клас) - 3.6 хиляди.
- През 2016 г. завършилите средно образование в общообразователни и професионални училища са съответно 365 и 381 ученици.

Предучилищно образование

Към 1.12.2016 г. в областта функционират 20 самостоятелни детски градини с директор, или със 7 по-малко в сравнение с предходната година. От тях 18 детски градини са в градовете на областта, а 2 - в селата. Броят на децата, записани в детските градини за учебната 2016/2017 година е 3.3 хил., което е с 489, или с 12.8% по-малко от броя им през учебната 2012/2013 година и с 1.4% по-малко в сравнение с предходната година (Фиг. 1.).

Броят на местата в детските градини в област Кюстендил е 3.7 хил., като на 100 деца се падат 111 места. За страната като цяло на 100 деца се падат 106 места.

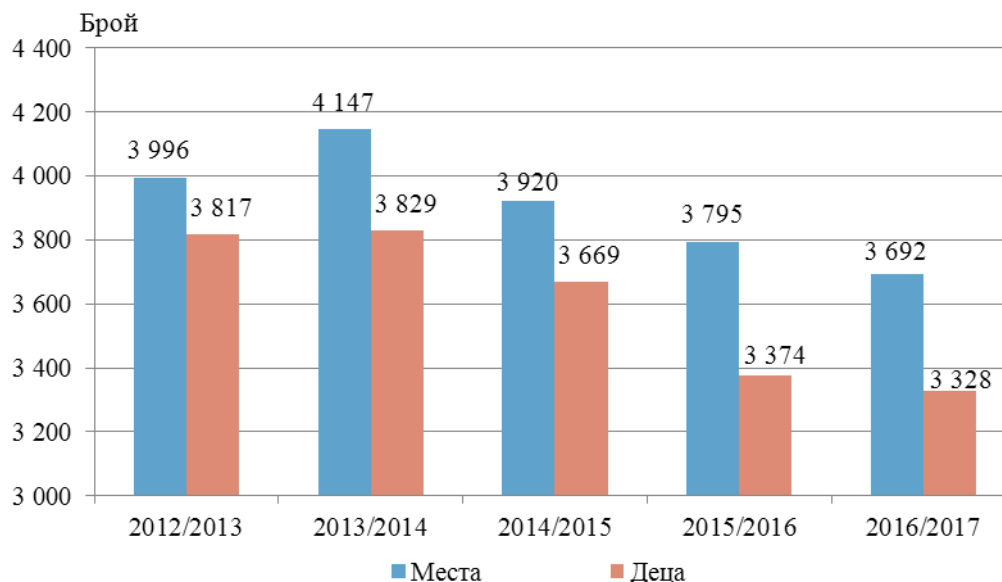
Обхватът на децата в това образователно ниво в областта, изчислен чрез груповия нетен коефициент на записване¹, за учебната 2016/2017 година е 83.7%, или с 0.3 процентни пункта по-малко спрямо учебната 2015/2016 година.

Средният брой деца в една детска градина за областта е 166, като за селата е значително по-голям - 219, а за градовете - 161. Детските групи са 143, от които 129 са целодневни и 14 - полудневни. Една група се формира средно от 23 деца, съответно - 24 в градовете и 19 в селата.

¹ Груповият нетен коефициент на записване на децата в детските градини се изчислява в проценти като отношение на броя на децата в детските градини във възрастовата група 3 - 6 години към броя на населението в същата възрастова група.

Фиг. 1. Места и деца в детските градини в област Кюстендил

Педагогическият персонал, зает в детските градини е 290, от които 271 са детски учители. В сравнение с предходната учебна година общият брой на педагогическия персонал намалява с 11 души, или с 3.7%. Преобладаващата част от този персонал е на възраст от 40 до 59 г. - 71.0%, а с придобити образователно-квалификационни степени „бакалавър” или „магистър” са 89.3% от педагозите.

Общо образование

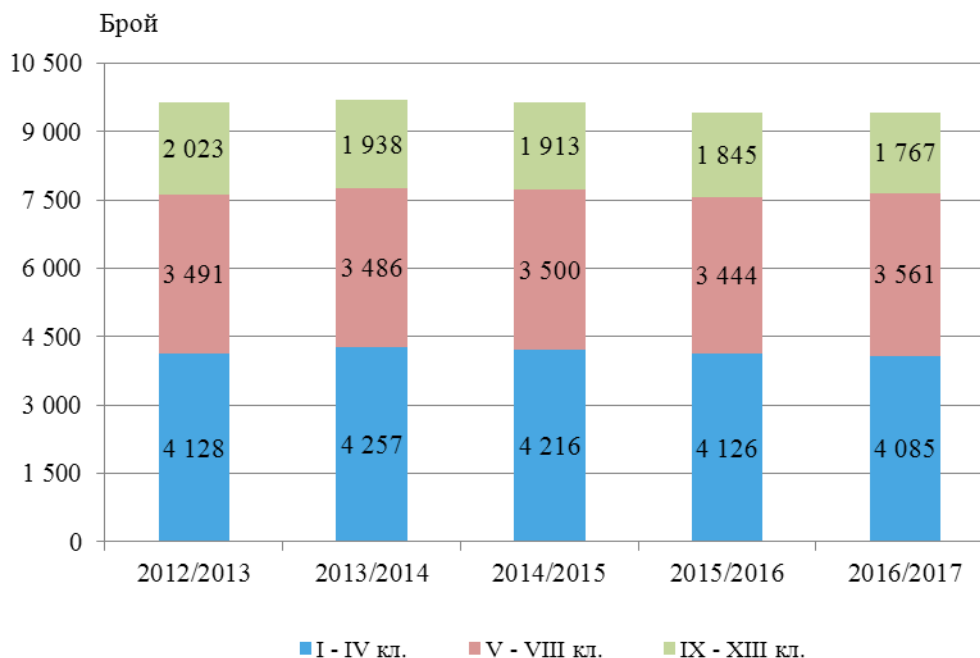
В началото на учебната 2016/2017 година учебни занятия се водят в 30 общообразователни училища¹, от които 2 начални, 20 основни, 3 гимназии и 5 средни училища (СУ). От края на 2015 г. в област Кюстендил няма специални училища.

В областта общообразователните училища са с дневна форма на обучение, като в едно от тях има и вечерна форма. Няма училища със задочна форма на обучение.

През учебната 2016/2017 година броят на учениците във всички видове общообразователни училища е 9.4 хиляди. В сравнение с предходната учебна година броят им намалява с 2 ученици.

¹ Включва дневна, вечерна и задочна форма на обучение.

Фиг. 2. Учаци в общообразователните училища в област Кюстендил по групи класове

През изминалата учебна 2015/2016 година в област Кюстендил 172 ученици са напуснали общообразователните училища, от които 159 в основното образование. Най-голям е относителният дял на учениците, които са напуснали по семейни причини - 79, или 45.9% от общия брой на напусналите, следван от заминалите в чужбина - 29.7%, и на напусналите поради преместване (без потвърждение) - 23.8%.

През 2016 г. основно образование в общообразователните училища в областта са завършили 751 ученици. През същата година диплома за завършено средно образование в общообразователните училища са получили 365 души.

Преподавателският персонал (вкл. директорите и помощник-директорите с преподавателска заетост) в общообразователните училища през учебната 2016/2017 година са 756, или с 30 повече в сравнение с предходната година. От тях 94.7% са с придобити образователно-квалификационни степени „бакалавър” или „магистър”. Относителният дял на преподавателите на възраст (в навършени години) от 40 до 59 г. е 77.6%.

В област Кюстендил жените преобладават в учителската професия, като съставляват 86.5% от общия брой на учителите (709) през учебната 2016/2017 година.

В една паралелка в общообразователните училища в областта има средно по 22 ученици.

Професионално образование и обучение

Професионалното образование и обучение през учебната 2016/2017 година в област Кюстендил се осъществява в 1 спортно училище, 11 професионални гимназии и 1 професионален колеж с прием след средно образование. Общият брой на учащите в

професионалното образование и обучение през тази учебна година е 2.2 хил. и в сравнение с учебната 2012/2013 година намалява с 534, или с 19.3%, а в сравнение с предходната намалява с 285, или с 11.3%.

В професионалното образование преобладават момчетата, които са 57.8% от общия брой на учениците в тази образователна степен.

През настоящата учебна година преподавателите¹ в професионалните училища са общо 211, като с придобити образователно-квалификационни степени „бакалавър” или „магистър” са 98.1% от тях. Най-голям е дялът на преподавателския персонал, чиято възраст (в навършени години) е от 40 до 59 години - 80.6%.

Жените съставляват 76.6% от общия брой на учителите (192) в професионалните училища.

В област Кюстендил през 2016 г. средно образование в спортното училище и професионалните гимназии са завършили с диплома 381 души. Степен на професионална квалификация по съответните програми е придобита от следния брой учащи:

- 15 ученици са придобили първа степен професионална квалификация в паралелки с прием след VI и VII клас и с прием след VIII клас;
- Втора и трета степен професионална квалификация през 2016 г. са придобили съответно 27 и 257 учащи.

В областта през 2016 г. основно образование в паралелки с прием след VI и VII клас и професионални гимназии са завършили 166 ученици, а завършилите средно образование в професионалните гимназии, обучаващи се за втора и трета степен професионална квалификация са съответно 27 и 354 учащи.

¹ Включва директорите и помощник-директорите с преподавателска заетост.

Методологични бележки

Статистиката на образованието е изградена на базата на Регламент № 452 от 2008 г. на Европейския парламент и на Съвета относно изготвянето и развитието на статистиката на образованието и ученето през целия живот, действащата нормативна уредба на България в областта на образованието, Международната стандартна класификация на образованието (МСКО) - ревизия 2011 г. (ISCED 2011), и съпътстващите я методически ръководства.

МСКО е създадена да служи като рамка за класифициране на образователни дейности в определени програми и свързаните с тях квалификации в международно признати категории. Основните понятия и определения на ISCED са планирани да бъдат международно валидни и съпоставими в пълния обхват на образователните системи. Класификацията се основава върху три компонента: международно одобрени понятия и определения, класификационни системи и картографиране на образователни програми и свързаните с тях квалификации в страните по света. МСКО 2011 беше приета на 36-ата сесия на Генералната конференция на ЮНЕСКО, като за начало на задължителното оповестяване на статистически данни по ревизираната класификация е определена настоящата година.

Националният статистически институт провежда ежегодни изчерпателни изследвания, характеризиращи дейността на образователните институции.

Образователни институции са тези, които директно провеждат обучение по образователни програми с учаци в организирани класове (групи) на място или чрез дистанционна форма на обучение. Провежданите в тях програми водят до придобиване на степен на образование и/или степен на професионална квалификация.

Неформалното образование и самостоятелното обучение не попадат в обхвата на образователната система според използваните дефиниции на МСКО 2011.

Чрез своите изследвания НСИ се стреми да установи броя на учащите в системата на образованието към определена дата на наблюдение. На тази основа се изчислява международно възприетият показател „степен на участие на населението в образователната система“ като относителен дял на записаните ученици от определена възрастова група към броя на постоянното население на страната от същата възрастова група.

Повече информация и данни за статистиката на образованието могат да бъдат намерени на сайта на НСИ (<http://www.nsi.bg>), раздел „Образование и учене през целия живот“, както и в информационна система „Инфостат“ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=42).

Приложение

Таблица 1

Учебни институции в област Кюстендил по вид

	(Брой)				
	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Общо	75	74	74	73	63
Детски градини	29	27	27	27	20
Общообразователни и специални училища	33	33	33	32	30
Начални (I-IV клас)	2	2	2	2	2
Основни (I-VIII клас)	22	22	22	21	20
Прогимназии (V-VIII клас)	-	-	-	-	-
Гимназии (IX-XII)	4	4	4	4	3
Средни общообразователни (I-XII клас)	5	5	5	5	5
Професионални	13	14	14	14	13
Училища по изкуствата	-	-	-	-	-
Спортни училища ¹	-	1	1	1	1
Професионални гимназии	13	12	12	12	11
Професионални колежи след средно образование	-	1	1	1	1
Професионални училища	-	-	-	-	-

¹ От учебната 2011/2012 година спортните училища осъществяват обучение по професионални, вместо по общообразователни програми (изменение на Закона за професионалното образование и обучение - ДВ, бр. 50 от 2010 г.)

Таблица 2

Записани учащи в област Кюстендил по степени на международната стандартна класификация на образованието (МСКО 2011)

	(Брой)				
	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Общо	16244	16205	16000	15311	14978
Предучилищно образование (МСКО-0)	3817	3829	3669	3374	3328
Начално образование (I-IV клас, МСКО-1)	4133	4257	4216	4126	4085
Прогимназиално образование (V-VIII клас, МСКО-2) ¹	3517	3522	3572	3516	3605
Професионално обучение - I степен професионална квалификация, с прием след VIII клас (МСКО-3)	77	74	106	57	34
Средно образование (IX-XII клас, МСКО-3) ²	4700	4484	4418	4209	3901
Професионално обучение след средно образование (МСКО-4)	-	39	19	29	25

¹ Включва обучаващите се в ПУ с прием след VI и VII клас, I степен ПК (МСКО-2)

² Включва обучаващите се в общообразователни и специални училища, училищата по изкуствата и спортни училища, и професионални гимназии.